

RAUTAVAARA
vigilia

HELSINKI CHAMBER CHOIR
NILS SCHWECKENDIEK

RAUTAVAARA, Einojuhani (1928–2016)

Vigilia (All-Night Vigil) (1971/72) *(Fennica Gehrman)*

70'04

Ehtoopalvelus / Vespers

32'26

1	Tulkaa, kumartakaamme / O come, let us worship God	0'53
2	Alkupsalmi / Psalm 103	2'31
3	1. Katisma / 1st Katisma	2'29
4	Avuksihuutopsalmi / Psalm of Invocation	2'05
5	Avuksihuutostikiira / Sticheron of Invocation	4'08
6	Dogmistikiira Jumalansynnyttäjälle / Sticheron to the Mother of God	2'16
7	Ehtoohymni / Evening Hymn	2'26
8	Hartauden ektenia / Ekteniya	1'22
9	Litanian stikiira / Sticheron of the Litany	2'50
10	Litanian ektenia / Ekteniya of the Litany	2'43
11	Virrelmästikiira / Sticheron	1'11
12	Tropari / Troparion	3'01
13	Juhlapäivän tropari / Troparion of the Feast	2'44
14	Loppusiunaus / Final Blessing	1'41

Aamupalvelus / Matins

37'27

15	Kunnia olkoon pyhälle... / Glory to the Holy consubstantial	0'37
16	Tropari / Troparion	1'47
17	Tropari / Troparion	1'31

18	Ylistysveisu / Hymn of Praise	0'34
19	Ylösousemustropari / Troparion of the Resurrection	5'19
20	Antifoni / Antiphon	2'19
21	Prokimeni / Prokeimenon	1'19
22	Ylösousemusveisu / Hymn of the Resurrection	3'35
23	Kanoni: 1. Irmossi / Canon: 1st Irmos	1'03
24	3. Irmossi / 3rd Irmos	0'45
25	4. Irmossi / 4th Irmos	1'04
26	5. Irmossi / 5th Irmos	2'09
27	6. Irmossi / 6th Irmos	1'06
28	7. Irmossi / 7th Irmos	0'49
29	8. Irmossi / 8th Irmos	0'37
30	Katabasi: Jumalansynnyttäjän kiitosvirsi / Katabasis: Hymn of Thanksgiving of the Mother of God	5'23
31	9. Irmossi / 9th Irmos	1'31
32	Kiitosstikiira / Sticheron of Thanksgiving	1'45
33	Ylösousemustropari / Troparion of the Resurrection	2'32
34	Loppusiunaus / Final Blessing	2'03

Niall Chorell *tenor* · **Tuukka Haapaniemi** *bass*
Helsinki Chamber Choir
Nils Schweckendiek *conductor*

Einojuhani Rautavaara's *Vigilia* ('All-Night Vigil') was originally co-commissioned in 1971 by the Helsinki Festival and the Orthodox Church of Finland. The same festival also commissioned a Vesper following the Lutheran liturgy from Bengt Johansson and a Roman-Catholic mass from Erik Bergman. *Vigilia* was given its première performance as part of two services in the Uspenski Cathedral – the Vespers in 1971 and the Matins in 1972. At the first performance the priest was sung by Arvi Karpov, the deacon was Mikael Kriisin and the reader Martti Wallén. The Klemetti Institute Chamber Choir and soloists were conducted by Harald Andersén.

Throughout the composition process, Rautavaara was in close contact with Johannes, the then metropolitan bishop of Helsinki, and the congregation priests in order to acquaint himself with the Orthodox liturgy and the church's traditions of ecclesiastical singing. The Helsinki Festival programme stipulated that the performance should take place on 29th August, the commemorative feast of the beheading of St John the Baptist, which in 1971 fell on a Sunday. For this reason, the texts used in the new work combine the standard elements of the all-night vigil with the story of John the Baptist and the themes of resurrection associated with Sunday services.

'The inspirational catalyst behind *Vigilia* was an experience from my childhood, almost a revelation, in fact – a visit to the Valamo monastery in the middle of Lake Ladoga just before the outbreak of the Winter War in 1939, after which Valamo no longer belonged to Finland. To me it looked as though these islands were floating in the air, colourful cupolas and turrets appearing between the trees. The bells began to ring, low-pitched booms and higher, shrill clinks: the world was filled with sounds and colours. Then there were the monks with dark beards and dressed in robes, the tall arching ceilings of the church, the saints immortalised in icons, the kings and angels... These images were imprinted on my dazzled, ten-year-old mind, images that remained in my subconscious until fifteen years later they resurfaced first in my piano work *Icons*, then thirty years after that when I was asked to compose an Orthodox service, a work that eventually became *Vigilia*.

'The archaic nature of the liturgy's texts, their dark, decorative language, their strange, almost gleeful glow, spoke to me intensely. *Vigilia* was to be performed on the feast day

of the death of St John the Baptist. The texts for this day featured some extraordinarily naïve, blunt, deep and mystical elements. Through the process of composing this work, one could say I entered into the Orthodox skin.’ (Einojuhani Rautavaara)

Vigilia refers to a wake or night watch, and originally the *vigilia* service lasted all night. In the Orthodox church the *vigilia* is conducted on Saturday evenings or on the eve of important feasts, and nowadays the service lasts about two hours. The *vigilia* comprises three parts: vespers, matins and the First Hour. The service contains a number of standard texts, including the Opening Psalm and Evening Hymn, as well as several texts that change according to the saint or festival of the day.

The *All-Night Vigil* by Sergei Rachmaninov, regularly performed in Finland, contains only the standard texts for the *vigilia* service. Rautavaara’s *Vigilia* is completely different: it was originally conceived as a through-composed service – complete with *ekteniyas* and the words of the priest – written for a specific day and celebration. After the first performance, the composer shaped the vast body of material into a concert version, which forms a musically coherent entity in its own right but which, from a purely theological perspective, now lacks certain texts central to the *vigilia* service (for instance the Polyeleopsalm and the Great Doxology). That being said, the work commemorates John the Baptist, bringing his role to the fore, and in this respect reflects its own, unique genesis.

The movements of the work abound with the terminology of Orthodox hymnography: *sticheron*, *troparion*, *canon*, *irmos*, *prokeimenon*. These terms come from the corresponding terms in Greek and specify the type of hymn and its function within the liturgy. The *troparion* concisely encapsulates the subject of the feast, while the *sticherons* are poetic interjections placed between the verses of the psalm. The *canon* is an extensive, nine-part hymn, each section of which is begun with a short introduction called an *irmos*. *Prokeimenon* is a versicle to be read and sung before the text (the epistle or gospel).

Rautavaara’s childhood experiences were the source of many of his most striking inspirations, and in *Vigilia* this element lends the work a highly personal quality. With his use of dense choral writing, microtones, whispers and glissandos, the composer has approached his *Vigilia* perhaps more in the tradition of Byzantine music than in that handed

down through the Slavic church of the 19th century. The work also includes at least one genuine Byzantine melody in the antiphon section of the Matins, set to the text ‘Many are the passions that afflict me from my youth’ (track 20).

Rautavaara describes the work, in which he makes extensive use of variation techniques, as a mosaic at the heart of which ‘we see two figures, John the Baptist and the Virgin Mary, around them a congregation of apostles, and in the periphery, finally – through the intercession of an ecumenical mystery – Christendom and the entirety of Western culture’. Though the work was premièred in a liturgical setting, it seems apparent that its wider meanings manifest themselves best in a concert performance: through the prism of Orthodox philosophy, we can examine the mysteries of Christianity as a vast, shared tradition.

Rautavaara’s music is marked by dark colours, the heady smell of incense and the crepuscular dim of the church lit only by small candles. The lowest basses in the choir descend all the way to a contra B flat, while the bass soloist too looks to the very lowest registers of the voice to give gravitas to his words. According to the composer, one of his models for the work came from the coronation scene in Sergei Eisenstein’s film *Ivan the Terrible*, in which a deacon with a long, black beard ‘opens his mouth like a cave’. Rautavaara’s special effects fit the text well, at times assuming a strongly symbolic relevance: for instance, glissandos upwards to represent the resurrection and downwards to represent the fall into damnation.

Perhaps more than anything else, the work is enriched by the constantly changing combinations of choir and soloists. In the setting of the holy texts, the perspective shifts from the personal, as the soloists focus on certain individual themes and subjects, to the universal as the choir represents the Christian communion and lends events a sense of symbolic, universal significance.

© *Varvara Merras-Häyrynen 2019*

A few years ago, I asked Rautavaara about the possibility of reviving the first, liturgical version of the *Vigilia*. He stated unequivocally that the published concert version was the only one he wished to hear performed. Quite apart from the great rarity of occasions when the music could actually be used as part of a service, it is easy to understand his decision on a purely musical level. In the concert version, the ordering of the musical material and the carefully chosen sequence of tonalities binds the individual movements together into a ceaselessly flowing large-scale whole, a kind of symphonic poem for choir.

Nils Schweckendiek

Niall Chorell studied with Jorma Hynninen and Tom Krause at the Sibelius Academy in Helsinki. A prize winner at the Lappeenranta and Mustakallio singing competitions, he made his professional debut in 2002. In opera Chorell has sung leading roles in Mozart's *Magic Flute*, *Don Giovanni* and *La Finta Giardiniera* in Finland, Spain and Portugal, and has appeared at the Finnish National Opera in works by Strauss, Rossini and Puccini. He has given recitals in Finland, Iceland, Japan and Ireland and is regularly heard as soloist in the major sacred works by Bach, Beethoven, Handel, Haydn and Mozart.

A versatile voice artist and singer, **Tuukka Haapaniemi** is sought after as a teacher for master courses and vocal ensemble courses and is a part-time teacher at the Sibelius Academy with vocal ensembles as his core activity. He has sung in a number of Finnish choirs, such as the YL Male Voice Choir, Finnish Radio Chamber Choir, Savonlinna Opera Chorus and Sibelius Academy Vocal Ensemble, also appearing as bass soloist with several of them. Active as an arranger and composer of music for vocal ensemble, Tuukka Haapaniemi is a founding member of the vocal ensemble Club For Five.

The **Helsinki Chamber Choir** (Helsingin kamarikuoro) was founded in 1962 as the Finnish Radio Chamber Choir and assumed its current name in 2005. Currently Finland's only professional chamber choir, its wide-ranging repertoire includes music from the

Renaissance to the present day and it is particularly highly regarded for its work with new music. The choir appears frequently at festivals in Finland and abroad and collaborates with symphony orchestras, period instrument ensembles and contemporary music groups. Its concerts are regularly broadcast on national radio and television, and it has also appeared in productions for the ARTE channel and the European Broadcasting Union. Recent touring has taken the Helsinki Chamber Choir to the United States, Belgium, Russia, Italy, the UK and around Scandinavia.

www.helsinkichamberchoir.fi

Nils Schweckendiek studied music at Clare College, Cambridge, and orchestral and choral conducting in Freiburg and Helsinki. Since making his highly successful debut at the Finnish National Opera with Richard Strauss' *Der Rosenkavalier* in 2006, he has performed with orchestras, ensembles and choirs in many European countries, the United States and China, and appeared at numerous opera houses and festivals, including the Leipzig Opera and Savonlinna Opera Festival. Nils Schweckendiek is committed to performing the music of our time and has conducted around a hundred first performances, including music theatre, orchestral, choral and ensemble works. Since 2007 Nils Schweckendiek has been artistic director of the Helsinki Chamber Choir. In 2014 he was appointed professor of choral conducting at the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki, and since 2017 he has been artistic director of the Helsinki Music Centre Chorus. He is founder and artistic director of the International Einojuhani Rautavaara Composition Competition.

www.schweckendiek.org

Einojuhani Rautavaaran *Vigilia*-teos oli alun perin Helsingin Juhlaviikkojen ja Suomen ortodoksisen kirkon yhteistilaisuus vuodeksi 1971. Samoille musiikkijuhlille tilattiin myös luterilaisen kaavan mukainen Vespermusiikki Bengt Johanssonilta sekä roomalaiskatolinen messu Erik Bergmanilta. *Vigilia* ensiesitettiin jumalanpalveluksena Uspenskin katedraalissa – tosin vuonna 1971 vain Ehtoopalvelus ja Aamupalvelus seuraavana vuonna 1972. Ensiesityksissä pappina toimi Arvi Karpov, diakonina Mikael Kriisin ja lukijana Martti Wallén. Klemetti-Opiston kamarikuoroa solisteineen johti Harald Andersén.

Sävellysprosessin aikana Rautavaara oli jatkuvassa yhteydessä silloiseen Helsingin metropoliitta Johannekseen ja seurakunnan papistoon tutustuen ortodoksiseen liturgiseen perinteeseen ja kirkkolaulutraditioon. Juhlaviikkojen ohjelma määräsi esitykset Johannes Kastajan mestauksen muistopäivän 29.8. yhteyteen, joka oli vuonna 1971 sunnuntai. Näin ollen sävellyksen tekstissä yhdistyivät kiinteiden vigilian veisujen lisäksi sekä sunnuntain ylösnousemusteema että Johannes Kastaja.

”*Vigilian* syntytaustana oli ilmestyksenomainen lapsuudenelämys, käynti Valamon saariluostarissa keskellä Laatokkaa, juuri ennen talvisotaa 1939 – jonka jälkeen Valamo ei enää kuulunut Suomeen. Minusta nuo saaret näyttivät leijuvan ilmassa, puiden välistä ilmestyi yhä uusia värikkäitä kupoleja ja torneja. Kellot alkoivat soida, matalat kumahdukset ja korkeat kilinät: koko maailma oli täynnä ääntä ja värejä. Sitten mustapartaiset munkit kaapuineen, korkeat kirkkoholvit, ikonien pyhimykset, kuninkaat ja enkelit... Kymmenvuotiaan häikäistyneeseen mieleen iskostui kuvia, jotka säilyivät alitajunnassa, kunnes ne viisitoista vuotta myöhemmin nousivat esiin pianosarjassa *Ikonit*, sekä jälleen kolme vuosikymmentä myöhemmin, kun sain tehtäväksi säveltää ortodoksisen jumalanpalveluksen, *Vigilian*.”

Sen pyhien tekstien arkaaisuus, tumma dekoratiivisuus, eräänlainen synkäniloinen hehku vetosi minuun valtavasti. *Vigilian* esityspäivä oli Johannes Kastajan muistojuhla. Sen teksteissä taas luki uskomattoman naiivin karkeitä, mystisen syvällisiä käänteitä. Sävellystyön myötä ikään kuin pujahdin ortodoksin nahkaan.” (Einojuhani Rautavaara).

Vigilia tarkoittaa valvomista tai yövartiota ja alun perin vigiliajumalanpalvelus on ollut

kokooinen palvelus. Vigilia toimitetaan ortodoksisissa kirkoissa lauantai-iltaisin tai juhlien aattoiltoina ja nykyään se on noin kahden tunnin mittainen jumalanpalvelus. Vigiliassa on kolme osaa: ehtoopalvelus, aamupalvelus ja 1. hetki. Vigiliaan kuuluu tiettyjä kiinteitä veisutekstejä kuten Alkupsalmi ja Ehtoohymni sekä useita päivän muiston tai juhlan mukaan vaihtuvia tekstejä.

Usein Suomessa esitetty Sergei Rahmaninovin *Vigilia* sisältää vain vigiliapalveluksen kiinteitä veisuja. Rautavaaran *Vigilia* on täysin erilainen: alun perin ektenioita ja papiston osuuksia myöten täysin läpikäsitelty kokonaisuus tietyn päivän muiston mukaan. Myöhemmin säveltäjä itse muokkasi laajasta materiaalista konserttiversioon, joka on musiikillisesti taidokas kokonaisuus, mutta josta puuttuu teologisesta näkökulmasta ajatellen joitakin keskeisiä vigilian tekstejä (esimerkiksi polyeleopsalmi ja suuri ylistysveisu). Toisaalta taas Johannes Kastajan muisto on korostetusti esillä ja näin muistuttaa teoksen ainutlaatuisesta syntyhistoriasta.

Teoksen osat vilisevät ortodoksisen hymnografian termejä: stikiira, tropari, kanoni, irmossi, prokimeni. Nämä tulevat kreikan kielen vastaavista termeistä ja kertovat kyseisen veisun tyypin ja tehtävän jumalanpalveluksessa. Tropari tiivistää juhlan aiheen pähkinänkuoreen ja stikiirat ovat psalmijakeitten välille runoiltuja värssyjä. Kanoni on yhdeksänosainen laaja hymniruno, jonka jokaisen osan aloittaa mallivärssy eli irmossi. Prokimeni on ennen tekstiä (epistola, evankeliumi) luettava ja laulettava psalminjake.

Rautavaara on ammentanut monet sykähdyttävimmistä inspiraatioistaan lapsuudenkokemuksistaan ja *Vigiliaankin* juuri tämä ulottuvuus tuo vahvan persoonallisen leiman. Kuorosatsillaan, mikrintervalleilla, kuiskauksilla ja glissandoilla säveltäjä on lähentänyt *Vigiliaansa* ehkä enemmän bysanttilaiseen perinteeseen kuin 1800-luvulta periytyvään slaavilaiseen traditioon. Sävellyksessä on mukana myös yksi aito bysanttilainen sävelmä Aamupalveluksen antifoni-osassa ”Monet himot minua hamasta nuoruudestani ahdistavat”.

Rautavaara luonnehti muunnelmatekniikan organisoimaa sävellystään mosaiikkikuvaksi, jonka ”keskellä nähdään kaksi hahmoa, Johannes Kastaja ja Jumalansynnyttäjä Neitsyt, heidän ympärillään apostolinen seurakunta ja periferiassa vihdoinkin – ekumeenisen

mysteerin kautta – kristikunta ja koko länsimainen kulttuuri.” Vaikka teos kantaesitettiin jumalanpalveluksena, näyttää siltä, että sen laajempi merkitys tulee ilmi konserttikäytössä: ortodoksisen ajatusmaailman läpi tarkastellaan kristinuskon mysteerejä suurena yhteisenä perintönä.

Rautavaaran musiikkia hallitsevat tummat värit, vain tuohusten valaisemien kirkkosalien hämäryys ja suitsutussavun tuoksu. Miesten pedaali бассoryhmä laskeutuu aina matalaan kontra-B:hen ja myös bassosolisti hakee painoa sanoilleen rekisterin pohjimmaisista syvyyksistä. Säveltäjän mukaan yhtenä esikuvana on ollut Sergei Eisensteinin elokuvan *Iivana Julma* kruunajaiskohtauksessa esiintyvä pitkällä, mustalla parralla varustettu diakoni, joka ”avaa kuin luolan sen kitansa”. Rautavaaran erikoistehot istuvat luontevasti tekstiin ja saavat toisinaan vahvasti kuvaannollisen merkityksen: esimerkiksi glissandot (ylöspäin) ylösnousemuksen tai (alaspäin) kadotukseen joutumisen symboleina.

Kaikkein eniten teosta rikastaa solistien ja kuoron eri yhdistelmien taidokas variointi. Pyhien tekstien perspektiivi vaihtuu kaiken aikaa solistien värittäessä yksilöllisesti esiin nousevia aiheita ja kuoron tuodessa kristikansan kollektiivisuutta sekä universaalin symbolimerkityksen tapahtumille.

© *Varvara Merras-Häyrynen 2019*

Joitain vuosia sitten kyselin Rautavaaralta mahdollisuutta herättää eloon *Vigilian* ensimmäisen, liturgisen version. Hän totesi yksiselitteisesti, että teoksen julkaistu konserttiversio on ainoa, jonka hän toivoo esitettävän. Tilaisuuksia, jolloin musiikkia voisi käyttää osana jumalanpalvelusta, on äärimmäisen harvoin, ja sen lisäksi hänen päätöksensä on musiikillisesti helppo ymmärtää. Konserttiversiossa musiikillisen materiaalin järjestys sekä huolellisesti valittu sävellajien ketju sitoo yksittäiset osat yhteen muodostaakseen katkeamattomasti virtaavan kokonaisuuden, tavallaan sinfonisen runoelman kuorolle.

Nils Schweckendiek

Niall Chorell sai musiikillisen koulutuksensa Sibelius-Akatemiassa opettajinaan Jorma Hynninen ja Tom Krause. Ponnaudslauta laulajanuralle oli menestys Lappeenrannan laulukilpailussa ja Timo Mustakallio -kilpailussa vuonna 2002. Hän on laulanut Mozartin tenorirooleja oopperoissa *Taikahuilu*, *Don Giovanni* ja *La Finta Giardinera* Suomessa, Espanjassa ja Portugalissa, ja Suomen Kansallisoopperassa hän on esiintynyt Straussin, Rossinin ja Puccinin teoksissa. Hän on konsertoinut Suomessa, Islannissa, Japanissa ja Irlannissa ja häntä kuullaan säännöllisesti solistina Bachin, Beethovenin, Händelin, Haydnin ja Mozartin kirkkomusiikkiteoksissa.

Ääni- ja laulutaiteen moniottelija **Tuukka Haapaniemi** on kysytty mestarikurssien ja lauluyhtyekoulutusten pitäjä, ja hän toimii Sibelius-Akatemian tuntiopettajana vastuualueenaan yhtyelaulu. Hän on laulanut useassa kuorossa, kuten Ylioppilaskunnan Laulajat, Radion kamarikuoro, Savonlinnan Oopperajuhlakuoro ja Sibelius-Akatemian Vokaaliyhtye, monissa näistä myös bassosolistina. Haapaniemi on lauluyhtye Club For Fiven perustajajäsen ja aktiivinen lauluyhtyemusiikin sovittaja ja säveltäjä.

Helsingin kamarikuoro (HKK) aloitti toimintansa vuonna 1962 Radion kamarikuorona ja otti uuden nimen käyttöön vuonna 2005. Helsingin kamarikuoro on yhä Suomen ainoa ammattilaulajista koostuva kamarikuoro. HKK esittää ohjelmistoa laaja-alaisesti renessanssista nykypäivän musiikkiin, ja kuoro tunnetaan erityisesti nykymusiikin esittäjänä. Kuoro tekee yhteistyötä kotimaisten ja ulkomaisten festivaalien, orkestereiden, periodiyhtyeiden sekä nykymusiikkiryhtyeiden kanssa. Yhteistyö Yleisradion kanssa on jatkunut säännöllisenä sekä radiointien että televisiointien muodossa, ja lisäksi kuoro on esiintynyt ARTEn ja EBU:n tuotannoissa. Viime vuosina kuoro on esiintynyt kiertueilla Yhdysvalloissa, Belgiassa, Venäjällä, Italiassa, Iso-Britanniassa ja Skandinaviassa.

www.helsinginkamarikuoro.fi

Nils Schweckendiek opiskeli musiikkitiedettä sekä orkesterin- ja kuoronjohtoa Cambridgessa, Freiburgissa ja Helsingissä. Hän debytoi menestyksekkäästi Suomen Kansallis-oopperassa vuonna 2006 johtaen Richard Straussin *Ruusuritari*-oopperan, jonka jälkeen hän on esiintynyt orkestereiden, yhtyeiden ja kuorojen kanssa ympäri Eurooppaa, sekä Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Hän on myös johtanut useammassa oopperatalossa sekä monilla festivaaleilla, mukaan lukien Leipzigin Ooppera ja Savonlinnan Oopperajuhlat. Nils Schweckendiek on aikamme musiikin puolestapuhuja ja hän on johtanut noin 100 kantaesitystä, mukaan lukien musiikkiteatteri-, orkesteri-, kuoro- ja soitinyhtyeitä. Vuodesta 2007 Nils Schweckendiek on vastannut Helsingin kamarikuoron taiteellisesta toiminnasta. Vuodesta 2014 hän on toiminut Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kuoronjohdon professorina ja vuonna 2017 hän aloitti Musiikkitalon Kuoron taiteellisena johtajana. Hän on myös Kansainvälisen Einojuhani Rautavaara -sävellyskilpailun perustaja ja taiteellinen johtaja.

www.schweckendiek.org

Einojuhani Rautavaaras *Vigilia* („Ganznächtliche Vigil“) wurde ursprünglich 1971 gemeinsam von den Helsinki-Festwochen und der Orthodoxen Kirche Finnlands in Auftrag gegeben; außerdem beauftragten die Helsinki-Festwochen Bengt Johansson mit einer Vesper nach der lutherischen Liturgie und Erik Bergman mit einer römisch-katholischen Messe. Die Uraufführung von *Vigilia* fand im Rahmen zweier Gottesdienste (die Vesper 1971 und die Matutin 1972) in der Uspenski-Kathedrale statt; der Priester wurde von Arvi Karpov gesungen, der Diakon war Mikael Kriisin und der Lektor Martti Wallén. Der Kammerchor des Klemetti-Instituts und die Solisten wurden von Harald Andersén geleitet.

Während des gesamten Kompositionsprozesses stand Rautavaara in engem Kontakt mit Johannes, dem damaligen Metropoliten von Helsinki, und den Gemeindepriestern, um sich mit der orthodoxen Liturgie und den Traditionen des Kirchengesangs vertraut zu machen. Das Programm der Helsinki-Festwochen sah die Aufführung für den 29. August vor, dem Gedenkfest der Enthauptung Johannes des Täufers, das 1971 auf einen Sonntag fiel. Aus diesem Grund verbinden die in diesem Werk verwendeten Texte die Standardelemente der ganznächtlichen Vigil mit der Geschichte von Johannes dem Täufer und den Themen der Auferstehung, die im Zusammenhang mit Sonntagsgottesdiensten stehen.

„Der treibende Kraft hinter *Vigilia* ist eine Erfahrung aus meiner Kindheit, recht eigentlich eine Art Offenbarung: der Besuch des Klosters Valamo inmitten des Ladoga-Sees kurz vor Ausbruch des Winterkrieges 1939, nach dem Valamo nicht mehr zu Finnland gehörte. Für mich sah es so aus, als ob diese Inseln in der Luft schwebten, bunte Kuppeln und Türme zwischen den Bäumen. Die Glocken begannen zu läuten – ein tiefes Dröhnen und ein hohes, schrilles Klingeln: Die Welt war voller Klänge und Farben. Dann waren da noch die Mönche mit ihren Gewändern und dunklen Bärten, die hohen Bogengewölbe der Kirche, die in Ikonen verewigten Heiligen, die Könige und Engel ... Diese Bilder prägten sich meiner überwältigten, zehnjährigen Seele ein – Bilder, die in meinem Unterbewusstsein blieben, bis sie fünfzehn Jahre später zunächst in meinen Klavierwerk *Icons* wieder auftauchten, und dann, weitere dreißig Jahre später, als ich gebeten wurde, einen orthodoxen Gottesdienst zu komponieren, woraus schließlich *Vigilia* hervorging.

Der archaische Charakter der liturgischen Texte, ihre dunkle, schmuckvolle Sprache, ihr seltsames, beinahe freudvolles Leuchten, berührten mich tief. *Vigilia* sollte am Festtag des Todes des hl. Johannes des Täuflers aufgeführt werden. Die Texte für diesen Tag enthielten einige außergewöhnlich naive, offenherzige, tiefe und mystische Elemente. Im Laufe der Komposition bin ich sozusagen in die orthodoxe Haut geschlüpft.“ (Einojuhani Rautavaara)

Vigilia bedeutet Wache oder Nachtwache, und ursprünglich dauerte die Vigilmesse die ganze Nacht. In der orthodoxen Kirche wird die *Vigilia* am Samstagabend oder am Vorabend wichtiger Feste abgehalten, und heute dauert der Gottesdienst etwa zwei Stunden. Die *Vigilia* besteht aus drei Teilen: Vesper, Matutin und Erste Hore. Der Gottesdienst enthält eine Reihe von Standardtexten, darunter den Eröffnungspsaln, den Abendhymnus und mehrere Lesungen, die je nach dem Heiligen oder dem Fest des jeweiligen Tages wechseln.

Die *Ganznächtliche Vigil* von Sergej Rachmaninow, die in Finnland regelmäßig aufgeführt wird, enthält nur die Standardtexte der Vigilmesse. Ganz anders Rautavaaras *Vigilia*: Sie war ursprünglich als durchkomponierter Gottesdienst gedacht – mit Ekteniyas und den Worten des Priesters –, komponiert für einen bestimmten Tag und eine bestimmte Feier. Nach der Uraufführung wandelte der Komponist das umfangliche Material in eine Konzertfassung um, die ein selbständiges, musikalisch zusammenhängendes Ganzes bildet, der aber aus rein theologischer Sicht bestimmte, für die Vigilmesse wesentliche Texte fehlen (z.B. der Polyeleopsalm und die Große Doxologie). Davon unbenommen gedenkt das Werk Johannes des Täuflers, dessen Rolle im Vordergrund steht – und in dieser Hinsicht reflektiert es auch seine eigene, einzigartige Entstehungsgeschichte.

Die Sätze des Werks verwenden zahlreiche Begriffe der orthodoxen Hymnographie: Sticheron, Troparion, Kanon, Irmos, Prokeimenon. Diese Begriffe stammen aus dem Griechischen und spezifizieren die Art des Hymnus und seine liturgische Funktion. Das Troparion umreißt auf konzise Weise den Gegenstand des Festes, während es sich beim Sticheron um einen poetischen, zwischen den Psalmversen platzierten Zwischenruf handelt. Der Kanon ist ein ausgedehnter, neunteiliger Hymnus, dessen Abschnitte alle mit

einer kurzen Einleitung (Irmos) beginnen. Das Prokeimenon ist ein Versikel, der vor dem Text (der Epistel oder dem Evangelium) gelesen und gesungen wird.

Viele von Rautavaaras eindrucksvollsten Eingebungen basieren auf Kindheitserlebnissen, und in *Vigilia* verleiht dieser Aspekt dem Werk einen sehr persönlichen Charakter. Mit der Verwendung von dichtem Chorsatz, Mikrotönen, Flüstern und Glissandi hat sich der Komponist seiner *Vigilia* vielleicht eher in der Tradition der byzantinischen Musik genähert als in der durch die slawische Kirche des 19. Jahrhunderts überlieferten. Das Werk beinhaltet auch mindestens eine echte byzantinische Melodie, und zwar im Antiphonteil der Matutin auf den Text „Der Leidenschaften, die mich heimsuchen seit meiner Jugend, sind viele“.

Rautavaara beschreibt das Werk, in dem er sich zahlreicher Variationstechniken bedient, als ein Mosaik, in dessen Mittelpunkt „wir zwei Gestalten sehen: Johannes den Täufer und die Jungfrau Maria, um sie herum eine Gruppe Apostel, und, schließlich, im weiteren Umfeld – durch die Vermittlung eines ökumenischen Geheimnisses – die Christenheit und die Gesamtheit der westlichen Kultur“. Obwohl das Werk in einem liturgischen Rahmen uraufgeführt wurde, scheint sich seine breitere Bedeutung am besten in einer Konzertaufführung zu manifestieren: Durch das Prisma der orthodoxen Philosophie können wir die Geheimnisse der Christenheit als eine große, gemeinsame Tradition erkunden.

Rautavaaras Musik ist geprägt von dunklen Farben, dem berausenden Duft von Weihrauch und dem Dämmerlicht der nur von kleinen Kerzen erleuchteten Kirche. Die tiefsten Bässe im Chor steigen bis zum Kontra-B hinab, und auch der Bass-Solist nutzt das tiefste Register, um seinen Worten Gewicht zu verleihen. Eines seiner Modelle für dieses Werk stammt nach Angaben des Komponisten aus der Krönungsszene in Sergej Eisensteins Film *Iwan der Schreckliche*, in dem ein Diakon mit einem langen, schwarzen Bart „seinen Mund wie eine Höhle öffnet“. Rautavaaras Spezialeffekte passen vorzüglich zum Text und sind mitunter von großer symbolischer Relevanz: So stellen etwa aufwärts gerichtete Glissandi die Auferstehung dar, abwärts gerichtete Glissandi dagegen den Sturz in die Verdammnis.

Vor allem aber zeichnet sich das Werk durch die unablässig wechselnden Kombinationen von Chor und Solisten aus. Bei der Vertonung der heiligen Texte verändert sich die Perspektive vom Persönlichen zum Allgemeingültigen – von den individuellen Themen und Sujets, die die Solisten in den Fokus rücken, hin zu der vom Chor repräsentierten christlichen Gemeinschaft, die den Ereignissen symbolische, universelle Bedeutung verleiht.

© *Varvara Merras-Häyrynen 2019*

Vor einigen Jahren habe ich Rautavaara gefragt, ob es möglich wäre, die erste, liturgische Fassung der *Vigilia* zu reaktivieren. Unmissverständlich erklärte er, die veröffentlichte Konzertsfassung sei die einzige, die er hören wolle. Abgesehen von den raren Gelegenheiten, in denen die Musik tatsächlich im Rahmen eines Gottesdienstes zum Einsatz kommen könnte, ist seine Entscheidung auf rein musikalischer Ebene leicht nachzuvollziehen. Durch die Anordnung des musikalischen Materials und die sorgfältig gewählte Tonartendisposition verbindet die Konzertsfassung die einzelnen Sätze zu einem unaufhörlich fließenden, großen Ganzen, einer Art Symphonischer Dichtung für Chor.

Nils Schweckendiek

Niall Chorell studierte bei Jorma Hynninen und Tom Krause an der Sibelius-Akademie in Helsinki. Der Preisträger der Gesangswettbewerbe von Lappeenranta und Mustakallio gab 2002 sein professionelles Debüt. Im Opernfach gestaltete Chorell Hauptrollen in Mozarts *Zauberflöte*, *Don Giovanni* und *La Finta Giardiniera* in Finnland, Spanien und Portugal und sang an der Finnischen Nationaloper in Werken von Strauss, Rossini und Puccini. Er hat Liederabende in Finnland, Island, Japan und Irland gegeben und ist regelmäßig als Solist in den großen geistlichen Werken von Bach, Beethoven, Händel, Haydn und Mozart zu hören.

Tuukka Haapaniemi ist ein vielseitiger Stimmkünstler und Sänger, der als Dozent für Meister- und Vokalensembelkurse gefragt und als Teilzeit-Dozent an der Sibelius-Akademie mit dem Schwerpunkt Vokalensemble tätig ist. Er hat in einer Reihe von finnischen Chören gesungen, u.a. im YL Männerchor, dem Kammerchor des Finnischen Radios, dem Opernchor Savonlinna und dem Vokalensemble der Sibelius-Akademie, wobei er verschiedentlich auch als Bass-Solist in Erscheinung getreten ist. Tuukka Haapaniemi ist Arrangeur und Komponist von Musik für Vokalensembles und Gründungsmitglied des Vokalensembles Club For Five.

Der **Helsinki Chamber Choir** (Helsingin kamarikuoro) wurde 1962 als Finnischer Radiokammerchor gegründet und erhielt seinen jetzigen Namen 2005. Das umfangreiche Repertoire des derzeit einzigen professionellen Kammerchors in Finnland umfasst Musik der Renaissance bis hin zur Gegenwart; insbesondere sein Engagement für neue Musik hat ihm großes Ansehen verschafft. Der Chor tritt häufig bei Festivals in Finnland und im Ausland auf und arbeitet mit Symphonieorchestern, Alte-Musik-Ensembles und zeitgenössischen Musikgruppen zusammen. Seine Konzerte werden regelmäßig im staatlichen Rundfunk und Fernsehen ausgestrahlt, darüber hinaus hat er an Produktionen für ARTE und die European Broadcasting Union mitgewirkt. Die jüngsten Tournées haben den Helsinki Chamber Choir in die USA, nach Belgien, Russland, Italien, Großbritannien und durch Skandinavien geführt.

www.helsinkichamberchoir.fi

Nils Schweckendiek studierte in Cambridge, Freiburg und Helsinki Musikwissenschaft sowie Orchester- und Chorleitung. Seit seinem Debüt an der Finnischen Nationaloper mit Richard Strauss' *Der Rosenkavalier* ist er mit Orchestern, Ensembles und Chören in vielen europäischen Ländern, den Vereinigten Staaten und China aufgetreten und hat an zahlreichen Opernhäusern und Festivals dirigiert, darunter die Oper Leipzig und die Opernfestspiele Savonlinna. Nils Schweckendiek setzt sich intensiv für zeitgenössische Musik ein und hat bisher um die 100 Erstaufführungen dirigiert, darunter Musiktheaterwerke,

Symphonik, Chorwerke und Werke für Ensemble. Seit 2007 ist Nils Schweckendiek Künstlerischer Leiter des Helsinki Chamber Choir. 2014 erfolgte der Ruf zur Professur für Chorleitung an die Sibelius-Akademie der Universität der Künste Helsinki. Seit 2017 ist er zudem Künstlerischer Leiter des Helsinki Music Centre Chorus. Er ist Gründer und Künstlerischer Leiter des Internationalen Einojuhani Rautavaara Kompositionswettbewerbs.

www.schweckendiek.org

Vigilia (« Vigiles nocturnes ») d'**Einojuhani Rautavaara** est le fruit d'une commande conjointe du Festival d'Helsinki et de l'église orthodoxe de Finlande en 1971. Le même festival a également commandé à Bengt Johansson des vêpres basées sur la liturgie luthérienne et une messe catholique romaine à Erik Bergman. *Vigilia* a été créé dans le cadre de deux services religieux à la Cathédrale Ouspenski – les Vêpres en 1971 et les Matines en 1972. Lors de la création, la partie du prêtre était tenue par Arvi Karpov, celle du diacre par Mikael Kriisin et celle du récitant par Martti Wallén. Le chœur de chambre et les solistes de l'Institut Klemetti étaient sous la direction de Harald Andersén.

Tout au long du processus de composition, Rautavaara a été en contact étroit avec Johannes, alors métropolitain d'Helsinki, et les prêtres de la congrégation afin de se familiariser avec la liturgie orthodoxe et les traditions du chant ecclésiastique de l'église. Le programme du Festival d'Helsinki stipulait que la représentation devait avoir lieu le 29 août, fête commémorative de la décapitation de saint Jean-Baptiste qui, en 1971, tombait un dimanche. C'est pourquoi les textes utilisés dans la nouvelle œuvre combinent les éléments traditionnels des Vigiles nocturnes avec l'histoire de Jean-Baptiste et les thèmes de la résurrection associés aux offices dominicaux.

« Le catalyseur de l'inspiration derrière *Vigilia* provient d'une expérience vécue durant mon enfance, presque une révélation en fait : une visite au monastère de Valaam au milieu du lac Ladoga juste avant le déclenchement de la guerre d'Hiver en 1939 après laquelle Valaam n'appartint plus à la Finlande. Il me semblait que ces îles flottaient dans les airs et que des coupôles et des tourelles colorées apparaissaient entre les arbres. Les cloches se mirent à sonner, les boums graves et les tintements aigus et perçants : le monde était rempli de sons et de couleurs. Puis sont arrivés les moines barbus sombres et vêtus de robes, le plafond élevé voûté de l'église, les saints immortalisés par des icônes, les rois et les anges... Ces images se sont imprimées dans mon esprit ébloui de dix ans, des images qui sont restées dans mon subconscient jusqu'à ce que, quinze ans plus tard, elles refassent surface dans une composition pour piano, *Icons*, puis trente ans plus tard quand on me demanda de composer un service orthodoxe, une œuvre qui allait finalement devenir *Vigilia*.

La nature archaïque des textes de la liturgie, leur langage sombre et décoratif, leur leur étrange, presque joyeuse, me parlaient intensément. *Vigilia* devait être exécuté le jour de l'anniversaire de la mort de saint Jean-Baptiste. Les textes de cette journée comportaient des éléments extraordinairement naïfs, directs, profonds et mystiques. En composant cette œuvre, on pourrait dire que je suis entré dans la peau orthodoxe.» (Einojuhani Rautavaara)

Vigilia fait référence à une veillée ou à une veille nocturne et, à l'origine, à la vigile qui durait toute la nuit. Dans l'église orthodoxe, la *vigilia* a lieu le samedi soir ou à la veille de fêtes importantes et de nos jours le service dure environ deux heures. Celui-ci se compose de trois parties : les Vêpres, les Matines et Prime. Le service contient un certain nombre de textes traditionnels, y compris le Psaume d'ouverture, l'Hymne du soir et plusieurs textes qui changent en fonction du saint ou de la fête du jour.

Les *Vigiles nocturnes* de Sergueï Rachmaninov, régulièrement jouées en Finlande, ne contiennent que les textes standards du service de vigile. *Vigilia* de Rautavaara est complètement différent : l'œuvre a été conçue à l'origine comme un service religieux d'un seul tenant («durchkomponiert») – avec les *ekteniyas* et le texte du prêtre – composé pour un jour et une célébration spécifiques. Après la première représentation, le compositeur a transformé le vaste corpus matériel en une version de concert qui forme une entité musicale cohérente en soi mais qui, d'un point de vue purement théologique, est désormais privée de certains textes fondamentaux du service des Vigiles (comme le *Polyéléos* et la Grande Doxologie). Cela dit, l'œuvre commémore Jean-Baptiste en mettant son rôle en évidence et, à cet égard, reflète sa propre genèse unique.

Les mouvements de l'œuvre abondent dans la terminologie de l'hymnographie orthodoxe : *stichère*, *tropaire*, *canon*, *hirmos*, *prokeimenon*. Ces termes proviennent des équivalents grecs et précisent le type d'hymne et sa fonction au sein de la liturgie. Le *tropaire* résume de façon concise le sujet de la fête, tandis que les *stichères* sont des interjections poétiques placées entre les versets du psaume. Le *canon* est un hymne développé en neuf parties dont chaque section commence par une brève introduction appelée *hirmos*. *Prokeimenon* est un verset qui est lu et chanté avant l'épître ou l'évangile.

Les expériences vécues par Rautavaara durant son enfance sont à l'origine de beaucoup de ses inspirations les plus frappantes. Dans *Vigilia*, cet aspect confère à l'œuvre une qualité très personnelle. Avec son écriture chorale dense, ses micro-intervalles, ses chuchotements et ses glissandos, le compositeur a abordé *Vigilia* peut-être davantage dans la tradition de la musique byzantine que dans celle transmise par l'église slave du 19e siècle. L'œuvre comprend également au moins une véritable mélodie byzantine dans la section antienne des Matines, sur le texte «Nombreuses sont les passions qui m'affligent depuis ma jeunesse.»

Rautavaara décrit l'œuvre, dans laquelle il recourt fréquemment aux techniques de variation, comme une mosaïque au cœur de laquelle «nous voyons deux personnages, Jean-Baptiste et la Vierge Marie et, autour d'eux, une congrégation d'apôtres, et à la périphérie enfin – par l'intercession d'un mystère œcuménique –, l'ensemble de la chrétienté et de la culture occidentale». Bien que l'œuvre ait été créée dans un cadre liturgique, il semble évident que ses significations plus larges se manifestent mieux au concert : à travers le prisme de la philosophie orthodoxe, nous pouvons examiner les mystères du christianisme comme une vaste tradition commune.

La musique de Rautavaara est marquée par des couleurs sombres, l'odeur enivrante de l'encens et l'obscurité crépusculaire de l'église éclairée uniquement par de petites bougies. Les graves extrêmes du chœur descendent jusqu'à un si bémol en-dessous de la tessiture habituelle de la basse tandis que la basse soliste parvient au registre le plus grave de la voix pour donner du poids à ses paroles. Selon le compositeur, l'un de ses modèles fut la scène du couronnement du film *Ivan le Terrible* de Sergueï Eisenstein dans laquelle un diacre à la longue barbe noire «ouvre la bouche comme une grotte». Les effets sonores de la partition de Rautavaara s'intègrent bien au texte, assumant parfois une forte pertinence symbolique : par exemple, des glissandos vers le haut pour représenter la résurrection et vers le bas pour représenter la chute vers la damnation.

Plus que tout autre chose peut-être, l'œuvre est enrichie par l'évolution constante des combinaisons du chœur et des solistes. Par le recours à des textes sacrés, la perspective passe du personnel à l'universel, avec les solistes se concentrant sur certains thèmes et

sujets individuels, alors que le chœur représente la communion chrétienne et confère aux événements une signification symbolique universelle.

© *Varvara Merras-Häyrynen 2019*

Il y a quelques années, j'ai demandé à Rautavaara s'il était possible de faire revivre la première version liturgique de *Vigilia*. Il a déclaré sans équivoque que la version de concert disponible était la seule qu'il souhaitait entendre. Outre l'extrême rareté des occasions où la musique peut en fait être entendue dans le cadre d'un service religieux, il est facile de comprendre sa décision d'un point de vue purement musical. Dans la version de concert, les exigences du matériau musical et le soin apporté à l'enchaînement des tonalités relie les mouvements individuels en un tout vaste et sans interruption, une sorte de poème symphonique pour chœur

Nils Schweckendiek

Niall Chorell a étudié avec Jorma Hynninen et Tom Krause à l'Académie Sibelius à Helsinki. Lauréat des concours de chant Lappeenranta et Mustakallio, il fait ses débuts professionnels en 2002. À l'opéra, Chorell a chanté dans *La flûte enchantée*, *Don Giovanni* et *La finta giardiniera* de Mozart en Finlande, en Espagne et au Portugal. Il a également chanté à l'Opéra national de Finlande des œuvres de Strauss, Rossini et Puccini. Il a donné des récitals en Finlande, en Islande, au Japon et en Irlande et se produit régulièrement en tant que soliste dans les œuvres sacrées majeures de Bach, Beethoven, Haendel, Haydn et Mozart.

Artiste et chanteur polyvalent, **Tuukka Haapaniemi** est un professeur recherché pour ses cours de maître et ses cours d'ensemble vocal. En 2019, il était professeur à temps partiel à l'Académie Sibelius alors que son travail avec des ensembles vocaux constituait son activité principale. Il a chanté dans plusieurs chœurs finlandais, tels que le Chœur

d'hommes de l'Université d'Helsinki (YL), le Chœur de chambre de la radio finlandaise, le Chœur de l'Opéra de Savonlinna ainsi que l'Ensemble vocal de l'Académie Sibelius, se produisant également en tant que basse soliste avec plusieurs d'entre eux. Actif en tant qu'arrangeur et compositeur de musique pour ensemble vocal, Tuukka Haapaniemi est un membre fondateur de l'ensemble vocal Club For Five.

Le **Chœur de chambre d'Helsinki** (Helsingin kamarikuoro) a été fondé en 1962 sous le nom de Chœur de chambre de la radio finlandaise et a pris son nom actuel en 2005. Actuellement le seul chœur de chambre professionnel de Finlande, son vaste répertoire s'étend de la musique de la Renaissance à nos jours alors que l'ensemble est particulièrement apprécié pour son engagement pour la nouvelle musique. Il se produit fréquemment dans le cadre de festivals en Finlande et ailleurs et collabore avec des orchestres symphoniques, des ensembles jouant sur instruments anciens et des groupes de musique contemporaine. Ses concerts sont régulièrement diffusés à la radio et à la télévision nationales. De plus, le chœur a participé à des productions pour la chaîne ARTE et l'Union Européenne de Radiodiffusion. Au cours des dernières années, le Chœur de chambre d'Helsinki a réalisé des tournées à travers les États-Unis, en Belgique, en Russie, en Italie, au Royaume-Uni et en Scandinavie.

www.helsinkichamberchoir.fi

Nils Schweckendiek a étudié la musique au Clare College de Cambridge, ainsi que la direction orchestrale et chorale à Fribourg et à Helsinki. Depuis ses débuts couronnés de succès à l'Opéra national finlandais avec *Le chevalier à la rose* de Richard Strauss en 2006, il s'est produit avec des orchestres, des ensembles et des chœurs dans de nombreux pays d'Europe, aux États-Unis et en Chine et dans des maisons d'opéras comme celle de Leipzig et dans le cadre de festivals comme celui de Savonlinna. Nils Schweckendiek s'engage tout particulièrement pour la musique de notre époque et a assuré une centaine de création de pièces de théâtre musical, de musique pour orchestre, chœur et ensemble instrumental. Depuis 2007, Nils Schweckendiek est le directeur artistique du Chœur de

chambre d'Helsinki. En 2014, il a été nommé professeur de direction chorale à l'Académie Sibelius de l'Université des Arts d'Helsinki et, depuis 2017, il est directeur artistique du Chœur du Centre musical d'Helsinki. Fondateur du Concours international de composition Einojuhani Rautavaara, il en était également en 2019 son directeur artistique.

www.schweckendiek.org

Vigilia

Ehtoopalvelus

1

Tulkaa, kumartakaamme meidän
Kuningastamme Jumalaa,

tulkaa, kumartukaamme
ja langetkaamme Kristuksen,
meidän kuninkaamme
ja Jumalamme eteen.

Tulkaa, kumartukaamme
ja langetkaamme itse Kristuksen,
meidän Kuninkaamme
ja Jumalamme eteen.

Tulkaa, kumartukaamme
ja langetkaamme Hänen eteensä.

2 Alkupsalmi

Kiitä, kiitä sieluni Herraa.

Kiitetty, kiitetty, kiitetty,
kiitetty olet Sinä, Herra.

Herra, minun, minun Jumalani,

Sinä olet ihmeellisesti suuri.

Kiitetty, kiitetty, kiitetty,
kiitetty olet Sinä, Herra.

Kunniaan ja suureen kauneuteen
olet sinä puettu,

Herra, ihmeelliset ovat tekosi!

Sinä, Sinä olet kaikki taitavasti luonut!

Kunnia olkoon Sinulle Herra,
joka kaiken olet luonut!

Vespers

O come, let us worship God,
our God and King.

O come, let us worship
and fall down before Christ,
our King
and God.

O come, let us worship
and fall down before the very Christ,
our King .

and God

O come, let us worship
and fall down before Him.

Psalm 103

Bless, bless the Lord,

O my soul.

Glory to thee, O Lord!

O Lord, my God,

thou art become exceeding glorious.

Glory, glory,

Glory to thee, O Lord!

Thou art clothed

with majesty and with honour!

O Lord, how manifold are thy works!

In wisdom hast thou made them all

Glory to thee, O Lord,

thou hast made them all!

3 1. Katisma

Autuas se mies, joka ei vaella
jumalattomien joukossa.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Sillä Herra tuntee vanhurskasten tien,
mutta jumalattomain tie hukkuu.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Palvelkaa Herraa pelolla ja iloitkaa
Hänen edessänsä vävistiksellä
Halleluja, halleluja, halleluja.
Autuaat ovat kaikki,
jotka Häneen turvaavat.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Nouse Herra, pelasta minut,
minun Jumalani.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Herrassa on pelastus;
Sinun siunauksesi tulkoon Sinun kansallesi.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle
nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen!
Halleluja, halleluja, halleluja, halleluja,
halleluja, halleluja.
Kunnia olkoon Sinulle, Jumala.
Halleluja, halleluja, halleluja!
Kunnia olkoon Sinulle, Jumala.

4 Avuksihuutopsalmi

Herra, minä huudan Sinua, kuule minua.
Ota korviisi minun ääneni,
kun minä Sinua huudan,
Kuule minua, oi Herra, kuule minua, Herra.
Nouskoon minun rukoukseni
niinkuin suitsutussavu
Sinun kasvojesi eteen,
minun kätteni ylennys

1st Katisma

Blessed is the man that walketh not
in the counsel of the ungodly.
Alleluia, alleluia, alleluia.
For the Lord knoweth the way of the righteous,
but the way of the ungodly shall perish.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Serve the Lord with fear
and rejoice unto him with trembling.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Verily blessed are all they
that put their trust in him.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Come, arise, O Lord and save me,
O my God.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Salvation belongeth unto the Lord
and thy blessing is upon thy people.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Glory to the Father, and the Son
and to the Holy Spirit
now and ever, and unto the ages of ages. Amen!
Alleluia, alleluia, alleluia, alleluia,
alleluia, alleluia.
Glory to thee, O Lord.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Glory to thee, O Lord!

Psalm of Invocation

Lord, I cry to thee,
give ear to my voice
when I pray thee.
O Lord, I cry to thee, give ear unto my voice, Lord.
Let my prayer be set forth
before thee
as incense
and the lifting up of my hands

olkoon Sinulle ehtoouhri,
kuule minua, oi Herra.
Vie minun sieluni ulos vankeudesta
kiittämään Sinun nimeäsi.

5 Avuksihuutostikiira

Sinun eläväksi tekeväälle ristillesi
alati kumartaen, Kristus, Jumala,
me kolmantena päivänä tapahtunutta
ylösnousemistasi ylistämme,
sillä sen kautta
Sinä, kaikkiivoimallinen,
uudistit perin turmeltuneen ihmisluonnon
ja avasit meille tien taivaisiin,
oi ainoa hyvä ja ihmisiä rakastava.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle.
Pahan hengen opetuslapsi karkeloi
ja sai palkkiokseen pääsi, oi Edelläkävijä.
Voi pitoja, joissa vuodatettiin verta!
Ei olisi pitänyt sinun, lainriikkoja
Herodes, valheen poika, vanhoa valaa,
sillä et vannonut hyvästä asiasta,
olisi ollut parempi, että rikottuasi
tämän valan olisit säilyttänyt elämäsi,
sen sijaan kuin sanasasi pysyen
hakkautit irti Edelläkävijän pään.
Mutta me ansioitten mukaisesti
kunnioittaen Kastajaa suurimpana
vaimoista syntyneiden joukossa,
ylistämme häntä autuaaksi.
Ei olisi pitänyt sinun, Herodes,
saatanallisen huolenpitosi tähden
ja epäsiiveillisten himojen vaikutuksesta,
tuomita kuolemaan
aviorikoksesi syyttäjää.

as the evening sacrifice,
give ear unto my voice, Lord.
Bring my soul out of prison
that I may praise thy name.

Sticheron of Invocation

Now and always we worship
thy lifebringing cross, O Christ and God.
We praise and bless thy resurrection
on the third day,
because through it
thou, omnipotent,
didst revive the human nature, so depraved
and opened for us the gate to the heaven,
thou who only art good, thou only lovest man.
Glory to the Father and to the Son
and to the Holy Ghost.
For her dancing, for sinful dancing she,
the disciple of evil spirit, was rewarded with thy head.
Woe the feast where innocent blood ran!
Oh, thou shouldst never have sworn,
thou lawbreaker Herod, son of falsehood,
for verily that oath was not a good one;
it would verily have been better that by
breaking it thou hadst preserved thy life,
instead of keeping evil promises
and ordering to kill and cut the head of the Forerunner.
But now, according to his merits,
highly honouring John the Baptist
as the greatest among all born of woman,
we praise him and verily call him the blessed one.
Thou, lawbreaker Herod,
because of thy diabolic attention
and because of thine immoral desire,
of thou king Herod, condemnest to death
the man who accused thee of adultery.

Ei olisi pitänyt antaa
tanssijattarelle vannotun valan tähden
hänen kunniallisinta päättään
kunniaattomalle vaimolle.
Kuinka uskalsitkaan suorittaa
moisen murhateon?
Kuinka paheelinen tanssijat ei tullut
tulella poltetuksi, kun pidoissa
kanteli tarjottimella tätä päätä?
Mutta me ansioitten mukaisesti
kunnioittaen Kastajaa suurimpana
vaimosta syntyneitten joukossa,
ylistämme häntä autuaaksi.
Nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.

6 Dogmistikiira Jumalansynnyttäjälle Sticheron to the Mother of God

Oi Jumalansynnyttäjäl!
Profeetta David, joka on kauttasi
Jumalan esi-isäksi tullut,
veisuuäänin Sinusta ennustaan
huusi Hänelle,
joka on Sinulle suuria tehnyt:
Kuningatar seisoo
Sinun oikealla puolellasi,
sillä Äidiksi ja meidän elämämme
puoltajaksi
teki Sinut Kristus Jumala,
uudistaakseen himojen turmeleman
kuvansa
löytääkseen eksyneen
ja vuorilla harhailevan lampaansa,
kantaakseen olkapäällään sen Isänsä tykö
ja tahtonsa mukaisesti yhdistääkseen
taivaallisten voimien kanssa
sekä niin pelastaakseen maailman.

Thou shouldst certainly never
because of an oath given to the dancer,
have let the honoured, holy head be given
to this evil and dishonoured wife,
how didst thou dare to commit
this most horrible murder?
Why this dancer, full of vice and evil,
why was she not burned with fire when in the feast
she carried around on a plate this holy head?
But now, according to his merits,
highly honouring John the Baptist
as the greatest among all born of woman,
we praise him and verily call him the blessed one.
Now and unto the ages of ages.
Amen.

O Mother of God and Maiden!
The prophet David, who was by thee
made ancestor of God, with chanting voice,
predicting and prophesying
he cried to Him, who did all the great
and wondrous things to thee:
Lo and behold, the Queen herself
is standing on thy right
for thou wast verily made Mother
and the defender of our poor life
by Christ the God.
To restore His own image,
destroyed by the carnal lusts,
to find His lamb,
who wandered off to the mountains straying far and wide;
to bear it on His shoulders back home to His Father,
and then, according to His own will,
to unite it with the heavenly powers
and also by so doing to save the world.

Hän hyväksi katsoi Sinusta, oi Neitsyt,
isättömästi ihmiseksi tulla,
sillä Hän on armosta rikas ja laupias.
Oi Jumalansynnyttäjä!
Oi Jumalansynnyttäjä!

7 Ehtoohymni

Jeesus Kristus,
Rauhaisa Valkeus
Kuolemattoman Isän,
Taivaallisen, Pyhän Autuaan
rauhaisa Valkeus.
Auringon laskiessa ehtoovalon nähtyämme
me veisaten ylistämme Jumalaa,
Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä.
Jumalan Poika, Elämänantaja,
Kristus.
Otollista on autuain äänin
ylistää Sinua kaikkina aikoina.
Sentähden maailma Sinulle kiitosta kantaa,
Jumalan Poika.

8 Hartauden ektenia

Herra armahda,
Herra armahda,
Herra armahda.

9 Litanian stikiira

Miksi nimittäisimme Sinut, oi Profeetta?
Enkeliksikö, apostoliksi tai marttyyriksi?
Oi Profeetta, oi.
Enkeliksi, sillä Sinä olet elänyt kuin ruumiiton,
apostoliksi, sillä Sinä olet opettanut
kaikkia kansoja,
marttyyriksi, sillä pääsi lyötiin
Kristuksen tähden.
Rukoile Häntä, että Hän armahtaa meitä!

And so he chose to be incarnate of thee,
O Virgin, without a father and to be man;
for He is full of grace and He is merciful!
O Mother of God,
O thou Mother of God!

Evening Hymn

Jesus Christ,
O thou peaceful immortal Light
of the heav'nly and Holy
O peaceful Light
of the Father.
Now at the setting of the sun, having seen the light
of evening we intone a hymn to praise our God
the Father and the Son and Holy Spirit.
O Son of God, thou who gav'st us the life,
O Jesus,
well-pleasing to God it is with blessed voice
to praise thee now and for eternity.
Therefore all the world sings praises
to thee, O Son of God.

Ekteniya

Lord, have mercy.
Lord, have mercy.
Lord, have mercy.

Sticheron of the Litany

By what name should we call thee, O Holy Prophet?
O Holy Prophet? Angel, or an apostle, or martyr?
Holy Prophet!
Thou art an angel, for thou hast been living as if bodiless,
and an apostle, for thou hast been teacher
of all the people in the world,
and a martyr, because thy head was cut
because of Christ.
Oh, pray to Him to have mercy on us!

Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle
nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.

Tulkaa ihmiset, ylistäkäämme profeettaa,
marttyyriä ja Vapahtajan kastajaa,
sillä Hän,
Hän asettui asumaan erämaahan,
ja Hän käytti ravinnoksensa metsänhunjaa
sekä heinäsiirkoja,
sekä syytti lainrikkojakuningasta,
mutta lohdutti meitä vähäuskoisia sanoen:
Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta
on tullut lähelle.

[10] Litanian ektenia

Herra armahda,
Herra armahda,
Herra armahda.

[11] Virrelmästikiira

Noustuasi ylös Ristille
Sinä, Herra, pyyhit pois
esivanhemmiltä perityn kirouksen
ja mentyäsi alas helvettiin
vapautit aikojen alusta kahlehdittuina olleet
lahjoittaen katoamattomuuden
ihmissuvulle,
sentähden me Sinun eläväksitekevää
ja pelastavaa ylösnousemistasi veisaten ylistämme.

[12] Tropari

Amen. Jumalansynnyttäjä Neitsyt,
iloitse armoitettu Maria,
Herra on Sinun kanssasi.
Siunattu olet Sinä naisten joukossa,
siunattu on Sinun kantamasi hedelmä,
sillä Sinä synnytit sielujemme pelastajan.

Glory to the Father and the Son
and to the Holy Spirit,
now and ever unto ages of ages.
Amen.

Come, all people to praise and glorify the prophet,
the martyr and the Baptist of the Saviour!
And because
he then settled down to live in wilderness
and he ate honey from the woods,
and he ate grasshoppers,
and accused the king
but then he comforted us, weak in belief, and said:
Go and repent! Lo, the kingdom of heaven
and the kingdom of God is near.

Ekteniya of the Litany

Lord, have mercy.
Lord, have mercy.
Lord, have mercy.

Sticheron

After thou ascended the cross,
Lord, thou struck out
the curse inherited from our ancestors
and after descending down to hell
thou unfetter'dst those who had through all times been
fettered with chains, and so thou gav'st as a present
everlastingness to the human race. And therefore we
glorify, and we praise thy reviving,
salvation bringing resurrection.

Troparion

Amen. Now rejoice, O Mother of God and Maiden,
O Mary, full of grace, rejoice!
The Lord is with thee now and always,
blessed art thou among women
and blessed is also the fruit of thy womb,
for thou gavest birth to the saviour of our souls.

[13] Juhlapäivän tropari

Vanhurskaan muistoa ylistyksiin vietetään,
mutta Sinulle, oi Edelläkävijä,
on kylliksi Herran todistus,
sillä Sinä totisesti osoittauduit
profetoista jaloimmaksi
tultuasi mahdolliseksi
kastamaan virrassa Hänet,
josta olet saanut.
Sentähden taisteltuasi totuuden puolesta
hamaan kuolemaan asti,
Sinä ilolla julistit myös tuonellasi oleville
lihassa ilmestyneestä Jumalasta,
joka ottaa pois maailman synnin
ja antaa meille suuren armon.
Amen.

Vahvista Jumala, Pyhää oikeata uskoa
sekä oikeauskoisia kristittyjä
iäti ja iankaikkisesti.
Kaikkein Pyhin Jumalansynnyttäjä,
pelasta meidät.

[14] Loppusiunaus

Meidän isällemme pyhimmälle patriarkalle
ja korkeasti siunatulle Karjalan
ja koko Suomen arkkipiispalle
sekä korkeasti siunatulle isällemme
Helsingin metropoliitille
ja tämän pyhän temppelin veljille
ja kaikille seurakuntamme jäsenille
sekä kaikille oikeauskoisille kristityille
anna, Herra, pitkä ikä ja varjele heitä.

Troparion of the Feast

The memory of the just is blessed,
but for thee, O Forerunner,
the Lord's witness sufficeth
because thou didst verily show thyself
to be the most honourable of the prophets,
since thou wast blessed above all
in baptizing Him
whom thou prophesied.
And then, having gladly struggled
for the truth,
thou didst proclaim also to those in hell
God manifest in the flesh
who taketh upon Himself the sins of the world
and sheweth great mercy upon us.
Amen.

Strengthen, O God, the Holy Orthodox faith
and Orthodox Christians
unto ages of ages.
O, most Holy Mother of God,
save us.

Final Blessing

Grant to our Father, the most holy Patriarch
and also the highly blessed Archbishop
of Karelia and of all Finland
and also to the highly blessed
Metropolitan of Helsinki, our blessed Father
and also to brothers of this holy temple,
and to members of our congregation,
and also to all Orthodox Christians in the world,
O Lord, grant them a long life,
bless them and keep them, O Lord!

Translation: Andrew Bentley, Matti Kilpiö

Aamupalvelus

15

Kunnia olkoon pyhälle yksiolennolliselle,
eläväksitekevälle ja jakaantumattomalle
Kolminaisuudelle alati,
nyt ja aina ja iankaikkisesta iankaikkiseen.
Amen.

16 Tropari

Kuultuansa enkelin riemuilmoituksen
ylösnousemisesta ja päästyänsä vapaiksi
esi-isämme synnin tuomiosta
pyhät naiset, Herran opetuslapset
kerskaten sanoivat apostoleille:
Kukistettu on kuolema, ylösnoussut on
Kristus Jumala,
joka tekee maailmalle suuren laupeuden.
Kunnia olkoon Isälle
ja Pojalle, Pyhälle Hengelle
Nyt, aina ja iankaikkisesti, amen.

17 Tropari

Vanhurskaan muistoa ylistyksiin vietetään,
mutta sinulle, Edelläkävijä, on kyllin
Herran todistus,
sillä sinä olet totisesti näyttäytynyt olevasi
jaloin profeteoista,
koska olet tullut mahdolliseksi kastamaan
virrassa hänet,
josta olet saarnannutkin.
Sen tähden taisteluasi totuuden puolesta
aina kuolemaan asti,
sinä ilolla julistit myös tuonelassa oleville
lihassa ilmestyneestä Jumalasta,

Matins

Glory to the Holy consubstantial,
vivifying and indivisible Trinity,
forever, now and ever,
and unto ages of ages.
Amen.

Troparion

When the women disciples of the Lord
learned from the angel
the joyous message of thy resurrection,
they cast away the ancestral curse
and elatedly told the Apostles:
Death is overthrown!
Christ God is risen,
granting the world great mercy.
Glory to the Father
and the Son and to the Holy Spirit,
now and ever and unto ages of ages, amen.

Troparion

The memory of the righteous is in praise,
and thee, Forerunner,
the testimony of the Lord sufficeth,
for in truth thou hast been revealed
as nobler than all the prophets,
for having been considered worthy to baptize
in the running waters
Him who was preached.
Therefore thou didst strive for the truth
happily even unto death,
thou didst proclaim to those in Hades
God appearing in the body,

joka ottaa pois maailman synnin
ja antaa meille suuren armon.

18 Ylistysveisu

Ylistämme, ylistämme sinua,
Vapahtajan kastaja Johannes.
Ja me kaikki kunnioitamme
jaloa marttyyrikuolemaasi.

19 Ylösnousemstopari

Kiitetty olet sinä, Herra.
Opeta minulle käskysi.
Enkelein joukko ihmetellen katseli,
kuinka sinä, oi Vapahtaja,
jouduit kuolleitten joukkoon,
kuoleman voiman kuitenkin kukistit,
sekä kanssasi Aadamin ylösherätit
ja helvetistä kaikki ihmiset vapahdit.
Kiitetty olet sinä, Herra,
opeta minulle käskysi.
Miksi te naiset, te Kristuksen opetuslapset,
mirhavoiteeseen valituskyyneleitänne sekoitate?
Säteilevä enkeli ilmoitti haudasta
mirhan tuojille:
Katsokaa hautaa ja ymmärtäkää,
että Vapahtaja on noussut ylös haudasta.
Kiitetty olet sinä, Herra.
Opeta minulle käskysi.
Mirhantuojat naiset itkien juoksivat
sangen varhain sinun haudallesi,
mutta enkeli ilmestyi heille ja sanoi:
Ohi on mennyt itkun aika.
Älkää itkekö, vaan viekää
apostoleille ylösnousemisen sanoma.
Kiitetty olet sinä, Herra,
opeta minulle käskysi.
Mirhantuojat, kantaen mirhavoiteita,

the lifter up of the sin of the world,
who granteth us great mercy.

Hymn of Praise

We praise thee, we praise thee,
O Saint John, Baptizer of the Saviour.
And we all pay homage
to thy noble martyrdom.

Troparion of the Resurrection

Blessed art thou, O Lord,
teach me thy statutes.
The angelic host was filled with awe,
when it saw thee among the dead,
by destroying the power of Death,
O Saviour,
with thyself thou didst raise Adam,
and save all men from Hell.
Blessed art thou, O Lord,
teach me thy statutes.
Why do you women, disciples of Christ,
mingle the myrrh with your tears?
In the tomb the radiant angel cried
to the myrrhbearers:
Look at the tomb and understand:
The Saviour is risen from the dead.
Blessed art thou, O Lord,
teach me thy statutes.
Very early in the morning
the myrrhbearers ran with sorrow to thy tomb,
but an angel came to them and said:
The time for sorrow is ended.
Do not weep, but announce
the Resurrection to the Apostles.
Blessed art thou, O Lord,
teach me thy statutes.
The myrrhbearers, bearing the ointments,

tulivat sinun haudallesi, oi Vapahtaja,
ja itkivät, mutta enkeli sanoi heille:
Miksi te elävää kuolleitten joukosta haette,
sillä hän, ollen Jumala,
nousi ylös haudasta.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle.
Kumartakaamme Isää, Hänen Poikaansa
ja Pyhää Henkeä,
Pyhää Kolminaisuutta yhdessä olennossa
huutaen serafein kanssa:
Pyhä, Pyhä, Pyhä olet Sinä, Herra,
nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.

Oi Neitsyt! Sinä, elämänantaja
synnyttämisen kautta
päästit Aadamin vapaaksi synnistä
ja Eevan murheen iloksi käänsit,
mutta sinusta lihaksi tullut jumalihminen
saattoi elämään ne, jotka olivat elämästä
langenneet pois.
Halleluja, halleluja, halleluja.
Kunnia olkoon sinulle Jumala.

20 Antifoni

Monet himot minua
hamasta minun nuoruudestani ahdistavat,
mutta Sinä itse puolestani seiso
ja pelasta minut, Vapahtajani.
Te, jotka Siionia vihaatte,
teidät Herra saattaa häpeään.
Niinkuin ruoho tulesa,
niin tekin kuihdutte.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.

were sorrowful and wept as they neared thy tomb,
O Saviour, but the angel said to them:
Why do you number the living among the dead?
Since He is God,
He is risen from the tomb.
Glory to the Father and the Son
and to the Holy Spirit.
Let us worship the Father and the Son
and the Holy Spirit,
and the Holy Trinity consubstantial,
crying with the Seraphim:
Holy, holy, holy art thou, O Lord,
now, ever and unto ages of ages.
Amen.

O Virgin! Since thou didst give birth
to the Giver of Life,
thou didst deliver Adam from his sin.
Thou gavest joy to Eve instead of sadness!
The God-Man who was born of thee
has restored to life those
who had fallen from it.
Alleluia, alleluia, alleluia.
Glory to thee, O God!

Antiphon

Many are the passions
that afflict me from my youth,
but stand thou in my defence
and deliver me, O my Saviour.
Ye who hate Zion,
the Lord shall put ye to shame.
As the grass in the fire,
so shall ye perish.
Glory to the Father and to the Son
and to the Holy Spirit,
now, ever and unto ages of ages.
Amen.

Pyhä Henki tekee eläväksi jokaisen sielun
ja puhtaudella hänet korottaa
ja Kolminaisuus hänet kirkastaa
pyhällä salaisuudella.
Ottakaamme vaari.
Se on viisautta. Prokimeni:

[21] Prokimeni

Nouse, Herra, auta meitä
ja lunasta meidät armosi tähden.
Jumala, me olemme omin korvin kuulleet,
meidän isämme ovat meille kertoneet.
Nouse, Herra, auta meitä
ja lunasta meidät armosi tähden.

[22] Ylönousemusveisu

Nähtyämme Kristuksen ylönousemisen
kumartakaamme pyhää Herraa Jeesusta,
ainoaa synnitöntä.
Sinun ristillesi me kumarramme, oi Kristus,
ja sinun pyhää ylönousemistasi
veisuilla ylistämme.
Sillä sinä olet meidän Jumalamme,
paitsi sinua emme toista tunne,
sinun nimeäsi avuksi huudamme.
Tulkaa kaikki uskavaiset,
kumartaen kunnioitamme
Kristuksen pyhää ylönousemista,
sillä katso, ristin kautta
tuli ilo kaikkeen maailmaan.
Kiittäen aina Herraa me veisuilla
ylistämme Hänen ylönousemistansa.
Sillä kärsityänsä meidän edestämme
ristin vaivat
Hän kuolemallansa kuoleman kukisti.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle.

The Holy Spirit shall invigorate every soul
and with purity raise him,
the Holy Trinity also shall exalt him
with the Holy Mystery.
Let us attend.
Wisdom. Prokeimenon:

Prokeimenon

Arise, O Lord, help us,
and redeem us for thy name's sake.
O God, we have heard it with our ears,
and our fathers have declared it unto us.
Arise, O Lord, help us,
and redeem us for thy name's sake.

Hymn of the Resurrection

Having seen the Resurrection of Christ,
let us worship the Holy Lord Jesus,
the only sinless one.
We venerate thy Cross, O Christ,
and we praise and glorify
thy Holy Resurrection.
Thou art our God,
and we know no other than thee,
and we call upon thy name.
Come, all faithful,
let us venerate
the Holy Resurrection of Christ.
For behold, through the Cross
came joy to all the world.
Blessing the Lord always,
let us praise His Resurrection.
For enduring
the Cross for us
He did destroy Death by Death.
Glory to the Father and the Son
and to the Holy Spirit.

Pyhän Johannes Kastajan rukouksien tähden,
Armollinen, puhdista meidät
monista synneistämme.
Nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.

Jumalansyntyttäjän rukouksien tähden,
Armollinen, puhdista meidät
monista synneistämme,
armahda minua Jumala,
Sinun suuresta armostasi,
pyyhi pois minun syntini
Sinun suuresta laupeudestasi
Jeesus nousi ylös haudasta,
niinkuin Hän sen edeltä ilmoitti,
ja antoi meille iankaikkisen elämän
sekä teki meille suuren laupeuden.

23 Kanoni: 1. Irmossi

Kuivin jaloin kuljettuaan
Punaisen meren syvyyden halki
muinainen Israel erämaassa
Mooseksen ristinmuotoisesti kohotettujen
kätten voimalla
karkoitti pakosalle Amalekin sotajoukon.
Pyhä, kunniallinen ja jalo Profeetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.

24 3. Irmossi

Seurakuntasi iloitsi Sinusta,
oi Kristus, ja huutaa:
Sinä Herra, olet minun väkevyyteni,
turvani ja tukeni.
Pyhä, kunniallinen ja jalo Profeetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.

Hear the prayer of the Most Holy Saint John the Baptist,
Lord, have mercy, and cleanse us
of our multitude of sins.
Now, ever and unto ages of ages.
Amen.

Hear the prayer of the Most Holy Mother of God,
Lord, have mercy, and cleanse us
of our multitude of sins.
O, have mercy upon me, O God,
according unto the multitude
of thy tender mercies
blot out my transgressions.
Jesus rose up from the grave,
as He had prophesied before,
and hath given us life everlasting,
and hath wrought a great mercy upon us.

Canon: 1st Irmos

Having traversed the depths of the Red Sea
with dry feet,
the Israelites in the wilderness,
with the power of Moses' hands,
raised in the shape of a cross,
did banish the hosts of Amalek.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.

3rd Irmos

Thy congregation rejoiceth in thee,
O Christ, and calleth:
Thou, O Lord, art my hiding-place,
my refuge and my shield.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.

26 4. Irmossi

Nähtyään Sinut, vanhurskauden auringon,
ristille ylennettyinä
seurakunta hämmästyksen valtaamana
seisahtui,
ja oikeutetusti korotti äänensä:
Kunnia olkoon Herra, Sinun voimallesi.
Pyhä, kunniallinen ja jalo Profeetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.

26 5. Irmossi

Sinä, oi minun Herrani,
tulit pyhänä valkeutena maailmaan
käännyttäen pois
tietämättömyyden synkästä pimeydestä ne
jotka sinulle ylistystä veisaavat.
Pyhä, kunniallinen ja jalo Profeetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.
Erämaan lammaks, Edelläkävijä,
jonka koko maailma omistaa,
valmistaa tänään meille henkisen aterian.

27 6. Irmossi

Herra, minä kiitosta veisaten
uhraan Sinulle,
huutaa Sinulle seurakunta,
joka armon kautta puhdistui
pahoille hengille
uhratusta saastaisesta verestä
sinun kyljestäsi vuotaneella
puhtaalla verellä.
Pyhä kunniallinen ja jalo Profeetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.

4th Irmos

Having seen thee, O Sun of Righteousness,
elevated upon the Cross,
the congregation in amazement
did stand still,
justly raising its voice and exclaiming:
Glory to thy strength, O Lord.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.

5th Irmos

Thou, O my Lord,
thou didst come to the world as a holy light,
and didst turn
from darkness of ignorance them
that to thee in faith do sing their praises.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.
Lamb of the Wilderness, Prophet and Forerunner,
who belongeth to the whole world,
shall prepare for us a spiritual meal on this day.

6th Irmos

Lord, I sing thy praises
and offer a sacrifice to thee,
shouteth thy congregation,
which through thy mercy
cleansed was of tainted blood
that was sacrificed to evil spirits,
through the pure blood
that did flow forth from thy side.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.

28 7. Irmossi

Persian pätsissä

Abrahamin sukukunnan lapset
enemmän jumalisuuden innon
kuin liekkien polttamina

huusivat:

Kiitetty olet Sinä

kunniasi temppelissä, oi Herra.

Pyhä, kunniallinen ja jalo Profecetta,
Edelläkävijä ja Kastaja Johannes,
rukoile Jumalaa meidän edestämme.

29 8. Irmossi

Kätensä ojentaan Daniel luolassa
tukki jalopeurojen ammottavat kidat,
kun taas hurskautta rakastavat nuorukaiset
miehuuteen vyöttäytyneinä
sammuttivat raivoavan tulen voiman
huutaen:

Kaikki Herran luodut,

kiittäkää Herraa, kiittäkää Herraa.

30 Katabasi: Jumalansynnyttäjän kiitosvirsi

Minun sieluni suuresti ylistää Herraa,
ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta,
Vapahtajasta.

Sinua, kerubeja kunnioitettavampaa
ja serafeja verrattomasti korkeampaa,
Jumalan, Sanan, turmeltumatta
synnyttänyttä,

totista Jumalansynnyttäjää
me kunniaasi ylistämme.

Sillä hän on katsonut palvelijattarensa
alhaisuuteen.

7th Irmos

In the furnace of Persia,
the children of the House of Abraham,
burned more by divine fervour
than the heat of the flames,
did exclaim:
Blessed art thou
in the temple of thy glory, O Lord.
Holy, honourable and noble Prophet,
Forerunner and Baptizer Saint John,
pray to God, O pray to God for our sake.

8th Irmos

Extending his hand in the lions' den
Daniel did stop the ravenous mouths of the beasts,
and the righteous young men,
girded in their manhood,
did extinguish the fiercely burning fiery furnace
exclaiming:
O all ye creatures,
praise ye the Lord.

Katabasis: Hymn of Thanksgiving of the Mother of God

My soul doth magnify the Lord,
and my spirit hath rejoiced in God,
my Saviour.
More honourable than the Cherubim
and beyond compare more exalted than the Seraphim,
thou who without spot of sin
didst bear God, the Word:
true Mother of God,
in glory we magnify thee.
For He hath regarded the low estate
of His handmaiden:

Katso, täst' edes kaikki sukupolvet
ylistävät minua autuaaksi.
Sillä voimallinen on tehnyt minulle suuria
ja Hänen nimensä on pyhä,
ja Hänen laupeutensa pysyy niille,
jotka Häntä pelkäävät.
Hän on osoittanut voimansa käsivarrellaan:
Hän on hajottanut ne,
joilla oli ylpeät ajatukset sydämessään.
Hän on kukistanut valtaiat valtaistuimilta
ja korottanut alhaiset,
nälkäiset Hän on täyttänyt hyvyyksillään
ja rikkaat Hän on lähettänyt tyhjinä pois.
Hän on ottanut huomaansa palvelijansa
Israelin,
muistuttaaksensa laupeuttaan Abrahamia
ja hänen siementänsä kohtaan
iankaikkisesti
niinkuin Hän on meidän isillemme puhunut.

31 9. Irmossi

Sinusta, koskemattomasta vuoresta,
erkani käsittä kulmakivi,
Kristus, joka yhdisti toisistaan erillään
olleet luonnot.
Sen tähden me Sinua,
Jumalansynnyttäjä Neitsyt,
riemuiten ylistämme.
Pyhä on Herra, meidän Jumalamme.
Hän on korkea yli kaikkien kansojen,
sillä Pyhä on Herra, meidän Jumalamme.

For, behold, from henceforth
all generations shall call me blessed.
For He that is mighty hath done to me great things,
and holy is His name,
and His mercy is on them
that fear Him.
He hath shown strength with His arm:
He hath scattered the proud
in the imagination of their hearts.
He hath put down the mighty from their seats,
and exalted them of low degree,
He hath filled the hungry with good things;
and the rich He hath sent empty away.
He hath holpen His servant
Israel,
in remembrance of His mercy,
as He spake to our fathers,
to Abraham and to his seed
forever.

9th Irmos

Out of thee, O inviolate mountain,
without touch of hand did spring forth a cornerstone,
Christ, who did combine
the two disparate natures.
Therefore with joy we praise thee,
Holy Mother of God and Virgin,
in glory we praise thee.
Holy is the Lord, our God.
Over all peoples is our God.
For holy is the Lord, our God.

32 Kiitosstikiira

Oi Kaikkivoimallinen Herra,
joka kärsit ristin ja kuoleman
ja nousit kuolleista ylös,
Sinun ylösnousemisellesi
me kunniaa edeskannamme.
Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
nyt, aina ja iankaikkisesti.
Amen.
Korkeasti siunattu olet Sinä,
Jumalansynnyttäjä Neitsyt,
sillä Hän, joka Sinusta lihaksi tuli,
vangitsi tuonelan,
kutsui jälleen Adamin,
kukisti kirouksen voiman,
vapahti Eevan, kuoletti kuoleman,
ja me Hänen kauttansa eläviksi tulimme,
oi Kaikkivoimallinen Herra.

33 Ylösnousemustropari

Noustuasi haudasta ja helvetin siteet
revästyäsi rikki,
Sinä poistit, oi Herra, kuolemantuomion
ja päästit kaikki vihollisen verkoista,
Sinä ilmoitit myös itsesi apostoleille
ja lähetit heidät saarnaamaan
sekä heidän kauttansa annoit rauhan maailmalle,
oi ainoa ylen armollinen.
Vahvista, Jumala, Pyhää, oikeata uskoa
sekä oikeauskoisia kristityitä
iäti ja iankaikkisesti.
Kaikkein Pyhän Jumalansynnyttäjä,
pelasta meidät.
Sinua, kerubeja kunnioitettavampaa
ja serafeja verrattomasti korkeampaa,
Jumalan, Sanan, turmeltumatta

Sticheron of Thanksgiving

O all-powerful Lord,
who didst suffer the Cross and death,
and didst rise again from the dead,
we glorify thy Resurrection
in glory.
Glory to the Father and the Son
and to the Holy Spirit,
now, ever and unto ages of ages.
Amen.
Blessed art thou on high,
O Mother of God, O Holy Virgin,
for He that through thee became flesh,
did capture the power of Hades
and called upon Adam,
and vanquished the ancient curse,
and saved Eve, with death He conquered Death,
and through Him we are made alive,
O all-powerful Lord!

Troparion of the Resurrection

Thou didst rise from the tomb
and burst the bonds of Hades!
Thou didst destroy the condemnation of Death,
O Lord, releasing mankind from the snares of the enemy!
Thou didst show thyself to thy Apostles.
And didst send them forth to proclaim thee,
and through them thou hast granted peace to the world,
O thou who art plenteous in mercy.
Strengthen, O God, the Holy Orthodox faith,
and Orthodox Christians
unto the ages of ages.
O most Holy Mother of God,
save us.
More honourable than the Cherubim
and beyond compare more exalted than the Seraphim,
thou who without spot of sin

synnyttänyttä
totista Jumalansynnyttäjää,
totista Jumalansynnyttäjää,
me kunniasasi ylistämme.

34 Loppusiunaus

Meidän isällemme pyhimmälle patriarkalle
ja korkeasti siunatulle Karjalan
ja koko Suomen arkkipiispalle
sekä korkeasti siunatulle isällemme
Helsingin metropoliitalle
ja tämän pyhän temppelin veljille
ja kaikille seurakuntamme jäsenille
sekä kaikille oikeauskoisille kristityille
anna Herra pitkä ikä ja varjele heitä.

didst bear God, the Word:
true Mother of God,
true Mother of God,
in Glory we magnify thee.

Final Blessing

Grant to our Father, the most holy Patriarch,
and also to the highly blessed Archbishop
of Karelia and of all Finland
and also to the highly blessed
Metropolitan of Helsinki, our blessed Father,
and also to brothers of this holy temple,
and to members of our congregation,
and also to all Orthodox Christians in the world,
O Lord, grant them a long life,
bless and keep them, O Lord!

Translation: Jaakko Mäntyjärvi

Helsinki Chamber Choir

Soprano:

Heta Kokkomäki
Tove Djupsjöbacka*
Meri Metsomäki*
Júlia Heéger*
Helge Körvits
Varvara Merras-Häyrynen *

Alto:

Sirkku Rintamäki*
Susanna Sippola
Iris Oja*
Eira Karlson
Lotte Lehtikoinen

*soloist

Tenor:

David Hackston
Mats Lillhannus*
Antero Törhönen
Jukka Jokitalo
Martti Anttila*

Bass:

Juhani Vesikkala
Sampo Haapaniemi*
Sakari Ylivuori
Antti Vahtola
Keimo Joensuu

The music on BIS's Hybrid SACDs can be played back in Stereo (CD and SACD) as well as in 5.0 Surround sound (SACD).

Our surround sound recordings aim to reproduce the natural sound in a concert venue as faithfully as possible, using the newest technology. In order to do so, all channels are recorded using the full frequency range, with no separate bass channel added. If your sub-woofer is switched on, however, most systems will also automatically feed the bass signal coming from the other channels into it. In the case of systems with limited bass reproduction, this may be of benefit to your listening experience.

Recording Data

Recording: August 2018 at Järvenpää Church, Finland
Producer and sound engineer: Nora Brandenburg

Equipment: BIS's recording teams use microphones from Neumann, DPA and Schoeps, audio electronics from RME, Lake People and DirectOut, MAD1 optical cabling technology, monitoring equipment from B&W, STAX and Sennheiser, and Sequoia and Pyramix digital audio workstations.
Original format: 24-bit/96 kHz

Post-production: Editing and mixing: Nora Brandenburg

Executive producer: Robert Suff

Booklet and Graphic Design

Cover text: © Varvara Merras-Häyrynen 2019
Translations: David Hackston (English); Horst A. Scholz (German); Jean-Pascal Vachon (French)
Front cover photo: © Paul Barker Hemings, <https://flic.kr/p/79XLiD> (CC BY-SA 2.0)
Photo of the Helsinki Chamber Choir: © Markku Pihlaja
Photo of Einjuhani Rautavaara: © Heikki Tuuli / Fennica Gehrman
Typesetting, lay-out: Andrew Barnett (Compact Design)

BIS Records is not responsible for the content or reliability of any external websites whose addresses are published in this booklet.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.
If we have no representation in your country, please contact:
BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden
Tel.: +46 8 544 102 30
info@bis.se www.bis.se

BIS-2422 © & © 2019, BIS Records AB, Sweden.

BIS-2422